

[Hartvig Frisch.]

overhovedet kan gøres. Det forekommer mig, at den Ordning, der hidtil har været gældende ved disse Fonds, og de Bestemmelser, der er knyttet til dem, har vist sig heldige, men det kan jo ikke nægtes, at i Spørgsmaalet om, hvor store disse Udbytter skal være, er det rimeligt, naar Staten nu affatter en ny Kontrakt, meget nøje at se paa, hvilke Beløb der hidtil ad den Vej er tilflydt Selskabet, og hvilke Beløb det under en Ordning, der er i den Grad statskontrolleret og statsbeskyttet, som denne er, maa være rimeligt at lade tilflyde det offentlige eller gaa til direkte Nedsættelse af Priserne.

Jeg lagde Mærke til, at den højtærede Minister i sin Fremsettelsestale over for adskillige af de Forhandlinger, der har været ført, og over for det Resultat, man ved Forhandlingerne mellem Tilsynsudvalget og Ledelsen af Spritfabrikkerne var kommet til, tog en vis Anstand. Der kan ikke være Lejlighed for mig, da Kontrakten ikke er forelagt, til at komme dybere ind paa det, jeg vil blot nævne, at i Litra d. omtales Restbeløbet, der skal kunne tilfalde Staten, og det er interessant i Bemærkningerne til Lovforslaget at følge, hvor svingende disse Tal under den gamle Kontrol har været i Aarenes Løb; Svingningerne fremkommer ved Prisansættelsen, idet denne er det væsentlige Moment i denne Forbindelse.

Med Hensyn til Litra g., hvor Kartoffelleverancerne nævnes, vil jeg gerne fremhæve Betydningen af, at man ved Fabrikation af Sprit, under de Forhold, vort Land nu økonomisk befinder sig i, i saa vid Udstrækning som muligt benytter de hjemlige Muligheder for Udvikling af vor Kartoffeldyrkning. Jeg vil gerne henstille til den højtærede Minister, at han i Spørgsmaalet om Leverancer af Kartoffler — i Lovforslaget bestemmes det, at Kontrakterne om Leverancer af Kartoffler skal godkendes af Ministeren — har sin Opmærksomhed henvendt paa, at man med Hensyn til disse Kontrakter skaber Mulighed for, at de mindre Dyrkere i lige Grad med de større faar Lejlighed til Leverancer; der har rejst sig forskellige Krav; hvor begrundede de er, kan jeg ikke udtale mig om, men jeg ved, de har været rejst, idet de mindre Dyrkere har ment, at de ikke i den Udstrækning, som var rimelig, har faaet Adgang til at levere Kartoffler til Spritfabrikkerne.

I Litra j. er der Tale om en eventuel Overtagelse af Selskabet, og herom har ogsaa den højtærede Handelsminister ud-

talt sig, og udtalt sig stadig med Henblik paa den Kontrakt, der endnu ikke er forelagt, men som Ministeren udtrykkeligt sagde vilde blive forelagt Udvalget. Det vil være Udvalgets Sag, det Udvalg, der utvivlsomt vil blive nedsat, at gaa ind i en nøjere Drøftelse af de nærmere Bestemmelser i Kontrakten.

I Slutningen af § 2 staar der, at det i Tilladelsen fastsættes, hvorvidt Selskabet skal kunne deltage i anden Virksomhed; der siges først, at der kan være Tale om Virksomhed af beslægtet Art, og man forstaar godt, at der ved en saa teknisk højt udviklet Industri som denne kan være Tale om at paabegynde Virksomhed, der staar i nær Forbindelse med den for Øjeblikket drevne, og hvorved der kan fremkomme Produkter af stor Betydning; jeg kunde tænke mig, at de Forsøg, der er gjort med Motorsprit, altsaa Sprit, fremstillet til Brug i Motorer, eventuelt i Fremtiden vil kunne have stor Betydning; for vort Land vilde det; saaledes som vore Hjæpekilder ligger, være en uhyre Gevinst, hvis disse Forsøg resulterede i en Aflastning af det meget betydelige Forbrug af slige fremmede Produkter, vi ikke har her i Landet.

I § 3 findes en ren Undtagelsesbestemmelse. Det drejer sig om Forhold i helt andre Produktioner, hvor Spiritus fremkommer som et Biprodukt; hvis Loven gennemføres, bemyndiges Ministeren til at give særlig Tilladelse til, at en saadan Produktion, der altsaa ikke sigter paa Fremstilling af Spiritus, men hvor Spiritusen fremkommer som Biprodukt, ikke skal hindres i at bestaa, dog at der naturligvis maa tages Hensyn til, at selve Afsætningen deraf o. s. v. falder ind under Lovens øvrige Bestemmelser.

Med Hensyn til Kontrakten, som den højtærede Handelsminister omtalte, er der en Ting, jeg gerne lige vilde ganske kort ind paa. Det er Forholdet til Selskabet Dansk Gæringsindustri. Naar Forholdet er, som det nu er, saa har det jo sin Forklaring nærmest rent historisk. I sin Tid, da Koncentrationen skete, nedlagdes der en Række Fabrikker. Af de 3 bestaaende var den ene i Silkeborg ganske ubetydelig, medens derimod De danske Spritfabrikker og Fabrikken Fortuna i Hobro var nogenlunde sideordnede, og man forstaar særdeles vel, at det paa det paagældende Tidspunkt var hensigtsmæssigt, at man i Selskabet Dansk Gæringsindustri havde, om jeg saa maa sige, en af de to Parter uafhængig Instans, som kunde pleje de vigtige Interesser for Fabrikationen, der laa netop paa dette Omraade, og det var derfor rimeligt, at Dansk Gæringsindustri